

πρόσωπα

ζώα

φυτά

ενέργεια

πράγματα

ιδέες

κατάσταση

ιδιότητα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Η ΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΛΙΣΗ ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

Αρσενικά σε -ας

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	ο	αγώνας	ταμίας	πίνακας
Γενική	του	αγώνα	ταμία	πίνακα
Αιτιατική	τον	αγώνα	ταμία	πίνακα
Κλητική	-	αγώνα	ταμία	πίνακα
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	οι	αγώνες	ταμίες	πίνακες
Γενική	των	αγώνων	ταμιών	πινάκων
Αιτιατική	τους	αγώνες	ταμίες	πίνακες
Κλητική	-	αγώνες	ταμίες	πίνακες

-ίας

αιώνας	αστερίας	ήρωας
αστέρας	γαλαξίας	Έλληνας
ιδρώτας	σωσίας	γείτονας
κανόνας	καρχαρίας	φύλακας
χειμώνας	τραυματίας	πρίγκιπας
αγκώνας	επιχειρηματίας...	μάρτυρας
στρατώνας		άρχοντας
κηδεμόνας	-ίστας	μάστορας
νιπτήρας	τουρίστας	κόρακας
χαρακτήρας	γραφίστας	λάρυγγας
σωλήνας	ραλίστας	πνεύμονας
πατέρας	πιανίστας	πρόσφυγας
ξενώνας...	κιθαρίστας...	καύσωνας...

δισύλλαβα

άντρας, μήνας, βήχας,
βλάκας, μάγκας, γύπας ...

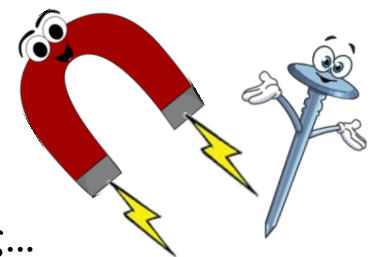
Αρσενικά σε -ης

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	ο	μαθητής	πλανήτης
Γενική	του	μαθητή	πλανήτη
Αιτιατική	τον	μαθητή	πλανήτη
Κλητική	-	μαθητή	πλανήτη
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι	μαθητές	πλανήτες
Γενική	των	μαθητών	πλανητών
Αιτιατική	τους	μαθητές	πλανήτες
Κλητική	-	μαθητές	πλανήτες

φοιτητής
 καθηγητής
 αθλητής
 ποιητής
 δικαστής
 δανειστής
 αγοραστής
 νικητής
 βουλευτής
 διευθυντής
 εθελοντής
 μαχητής
 λογιστής
 προπονητής
 πωλητής
 ποδοσφαιριστής
 πολεμιστής
 παλαιστής
 ενοικιαστής...

ναύτης
 ράφτης
 επιβάτης
 εργάτης
 φράχτης
 κλέφτης
 πελάτης
 πολίτης
 ιππότης
 χάρτης
 κυβερνήτης
 καθρέφτης
 νεροχύτης
 ιδιοκτήτης
 τρίφτης
 μαγνήτης
 ταξιδιώτης
 στρατιώτης
 βιβλιοπώλης...

Αρσενικά σε -ος

Ενικός αριθμός					
Ονομαστική	ο	γιατρός	δρόμος	αυλόγυρος	άγγελος
Γενική	του	γιατρού	δρόμου	αυλόγυρου	αγγέλου
Αιτιατική	τον	γιατρό	δρόμο	αυλόγυρο	άγγελο
Κλητική	-	γιατρέ	δρόμε	αυλόγυρε	άγγελε
Πληθυντικός αριθμός					
Ονομαστική	οι	γιατροί	δρόμοι	αυλόγυροι	άγγελοι
Γενική	των	γιατρών	δρόμων	αυλόγυρων	αγγέλων
Αιτιατική	τους	γιατρούς	δρόμοι	αυλόγυρους	αγγέλους
Κλητική	-	γιατροί	δρόμοι	αυλόγυροι	άγγελοι

ουρανός	θάμνος	ανεμόμυλος	άνθρωπος
πετεινός	ύπνος	λαχανόκηπος	άνεμος
αδερφός	φίλος	συμπέθερος	πρόεδρος
γιος	πύργος	ανήφορος	δήμαρχος
κυνηγός	κόσμος	κατήφορος	θόρυβος
θεός	ήλιος	ρινόκερος	υπάλληλος
ποταμός	φόβος	μαντρότοιχος	κάτοικος
οδηγός	χώρος	χωματόδρομος	όροφος
καιρός	ώμος	πεζόδρομος	δάσκαλος
βοηθός	Άγγλος	αγριόχοιρος	έμπορος
λαγός	κήπος	αυτοκινητόδρομος	κύριος
αρχηγός	βράχος	παλιόκαιρος	φάκελος
ποντικός	σκύλος	καλόγερος	κίνδυνος
μισθός	παπαγάλος	αντίκτυπος	πόλεμος
λαός	ταχυδρόμος	αντίλαλος	σύλλογος
σεισμός	νόμος	οδοντίατρος	διάδρομος
λογαριασμός	κάμπος	παιδίατρος	πρόσκοπος
βαθμός	πόνος	πονοκέφαλος	κατάλογος
Ισπανός...	δράκος...	πονόδοντος...	φίλαθλος...

*Μυστικό!

Έχω φίλους σε -ος, όπως Άγγελος:

Φωνάζω τους φίλους μου σωστά:

- Ε, φίλε!

Άγγελε!

Φίλιππε!

Στέφανε!

Ευάγγελε!

Απόστολε!

Αλέξανδρε!

Κωνσταντίνε!

αλλά: Νίκο!

Μάνο!

Αλέκο!

Πέτρο!

Γιώργο!

και κάποια χαϊδευτικά: Πανάγο!

Μανολιό!

Πετράκο!

Δημητρό!

Αρσενικά σε -έας και ιδιόκλιτα αρσενικά σε -ής

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	ο	κουρέας	συγγενής
Γενική	του	κουρέα	συγγενή
Αιτιατική	τον	κουρέα	συγγενή
Κλητική	-	κουρέα	συγγενή
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι	κουρείς	συγγενείς
Γενική	των	κουρέων	συγγενών
Αιτιατική	τους	κουρείς	συγγενείς
Κλητική	-	κουρείς	συγγενών

-ής

ιθαγενής
ασθενής
ευγενής...

-έας

ιερέας, γονέας, ιππέας, προβολέας, δρομέας,
γραμματέας, συγγραφέας, διερμηνέας, εισβολέας,
εισαγγελέας, απαγωγέας, μεταφορέας, εκδρομέας...

ΑΝΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ ΑΡΣΕΝΙΚΑ

Ενικός αριθμός					
Ονομαστική Γενική Αιτιατική Κλητική	ο του τον -	μπελάς μπελά μπελά μπελά	ταξιτζής ταξιτζή ταξιτζή ταξιτζή	νοικοκύρης νοικοκύρη νοικοκύρη νοικοκύρη	μεζές μεζέ μεζέ μεζέ
Πληθυντικός αριθμός					
Ονομαστική Γενική Αιτιατική Κλητική	οι των τους -	μπελάδες μπελάδων μπελάδες μπελάδες	ταξιτζήδες ταξιτζήδων ταξιτζήδες ταξιτζήδες	νοικοκύρηδες νοικοκύρηδων νοικοκύρηδες νοικοκύρηδες	μεζέδες μεζέδων μεζέδες μεζέδες

βοριάς	ταξιτζής	μανάβης	καφές
αρακάς	φορτηγατζής	μουσαφίρης	καναπές
κουβάς	παπουτσή	βαρκάρης	λεκές
παπάς	κουλουρτζής	μπέμπης	ναργιλές
χαλβάς	μουστακαλής	τιμονιέρης	κεφτές
μουσαμάς	παλιατζής	κοκκινολαίμης	πουρές
γαλατάς	μπογιατζής	φούρναρης*	μιναρές
σφουγγαράς	καφετζής	φουρνάρηδες	τενεκές
καστανάς	σουβλατζής	καβαλάρης	πανσές
μαρμαράς	χιμπαντζής	μπακάλης	μενεξές
ψαράς	παγωτατζής	μουσαφίρης	μπαξές
περιπτεράς	βουτηχτής*	αράπης	μπουφές
αμαξάς	-ές, -άδες	χασάπης	κουραμπιές
μυλωνάς	πραματευτής*	τσοπάνης	χαφίες
τυροπιτάς	-ές, -άδες	νοικάρης	γλεντζές
βασιλιάς	βουλευτής*	αφέντης*	βαλές
λεφτάς	-ές, -άδες	αφέντες,	μεντεσές
αέρας*	τραγουδιστής*	αφεντάδες	πελτές
αέρηδες	-ές, -άδες	ταβερνιάρης	φερετζές
μπαμπάς...	βιολιτζής...	φακίρης...	μπερές...

Ανισοσύλλαβα αρσενικά σε -ους

Ενικός αριθμός		
Ονομαστική	ο	παππούς
Γενική	του	παππού
Αιτιατική	τον	παππού
Κλητική	-	παππού
Πληθυντικός αριθμός		
Ονομαστική	οι	παππούδες
Γενική	των	παππούδων
Αιτιατική	τους	παππούδες
Κλητική	-	παππούδες

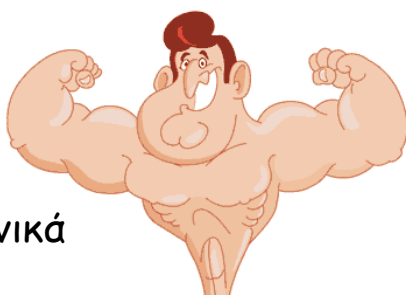
Γέρο! Γέροοο!

- Να σε δείρω θέλω!

Ιησούς*, νους*, ρους*

*χωρίς πληθυντικό

Αρχαιοκλίτα αρσενικά

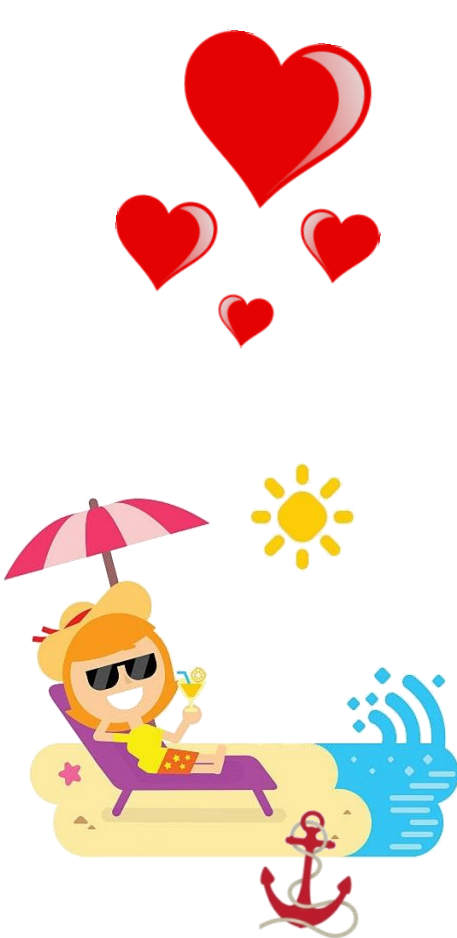
Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	ο	μυς	πρέσβης	πρύτανης
Γενική	του	μυός	πρέσβη	πρύτανη
Αιτιατική	τον	μυ	πρέσβη	πρύτανη
Κλητική	-	μυ	πρέσβη	πρύτανη
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	οι	μύες / μυς	πρέσβεις	πρυτάνεις
Γενική	των	μυών	πρέσβων	πρυτάνων
Αιτιατική	τους	μυς	πρέσβεις	πρυτάνεις
Κλητική	-	μύες / μυς	πρέσβεις	πρυτάνεις

ΚΛΙΣΗ ΘΗΛΥΚΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

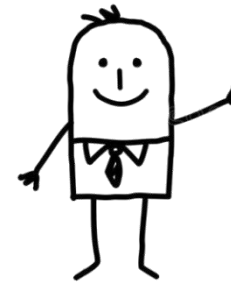
Θηλυκά σε -α

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική Γενική Αιτιατική Κλητική	η της την -	καρδιά καρδιάς καρδιά καρδιά	γυναίκα γυναίκας τη γυναίκα γυναίκα	θάλασσα θάλασσας τη θάλασσα θάλασσα
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική Γενική Αιτιατική Κλητική	οι των τις -	καρδιές καρδιών καρδιές καρδιές	γυναίκες γυναικών γυναίκες γυναίκες	θάλασσες θαλασσών θάλασσες θάλασσες

αγκαλιά	ώρα	αίθουσα
φωτιά	χώρα	μέλισσα
φωλιά	ημέρα	άγκυρα
ομορφιά	γλώσσα	φάλαινα
πονηριά	πλατεία	μαθήτρια
ζαβολιά	ρίζα	οικογένεια
αγορά	γλάστρα	περιπέτεια
μηλιά	νύχτα	έννοια
δουλειά	σημαία	παλίρροια
τριανταφυλλιά	τρύπα	έρευνα
κλειδαριά	πόρτα	γέφυρα
κοιλιά	ελευθερία	άμαξα
σπηλιά	δοκιμασία	βασίλισσα
ζημιά	αγγελία	πριγκίπισσα
ακρογιαλιά	ομπρέλα	μαθήτρια
σταλαγματιά	γραβάτα	υπηρέτρια
κουτσουλιά	αξία	τράπεζα
γειτονιά...	ιδέα...	βοήθεια...

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική Γενική Αιτιατική Κλητική	η της την -	ακτίνα ακτίνας ακτίνα ακτίνα	ταχύτητα ταχύτητας ταχύτητα ταχύτητα
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική Γενική Αιτιατική Κλητική	οι των τις -	ακτίνες ακτίνων ακτίνες ακτίνες	ταχύτητες ταχυτήτων ταχύτητες ταχύτητες

-ίδα
ακρίδα
γαρίδα
ελπίδα
σελίδα
πατρίδα
ηρωίδα
φροντίδα
σφραγίδα
δεσποινίδα
καταιγίδα
εφημερίδα...

-τητα
ιδιότητα
ικανότητα
ταυτότητα
ορατότητα
θερμότητα
ποσότητα
αθωότητα
επικαιρότητα
αυστηρότητα
βαρύτητα
ευθύτητα...

-άδα
ομάδα
αγελάδα
γυαλάδα
μπουγάδα
εβδομάδα
τετράδα
λαμπάδα
εξυπνάδα...

+ σάλπιγγα
σύριγγα
σήραγγα
κλίμακα
πέρδικα
όρνιθα
πτέρυγα
στροφίγγα
ωτίτιδα...

+ σειρήνα
καρδερίνα
νεράιδα
μητέρα
θυγατέρα
καδένα
φτερούγα
πεταλούδα
καμπίνα...

-όνα
εικόνα
σταγόνα
τερηδόνα
γοργόνα
αμαζόνα
σφεντόνα...

+ χελώνα
λεγεώνα
λεχώνα
αχυρώνα...

εκτός από: βελόνα → βελονών
κολόνα → κολονών

Θηλυκά σε -η

Τα οξύτονα (τονίζονται στη λήγουσα, όπως ψυχή) και παροξύτονα (τονίζονται στην παραλήγουσα, όπως νίκη) Θηλυκά σε -η στη γενική πληθυντικού τονίζονται στην τελευταία συλλαβή (λήγουσα).

π.χ. η ψυχή → των ψυχών

η νίκη → των νικιών* *Αυτά δεν έχουν όλα γενική πληθυντικού!

Δε λέμε: η ζέστη → των ~~ζεστών~~ (τότε είναι επίθετο: των ζεστών χωρών).

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	η	ψυχή	νίκη
Γενική	της	ψυχής	νίκης
Αιτιατική	την	ψυχή	τη νίκη
Κλητική	-	ψυχή	νίκη
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι	ψυχές	νίκες
Γενική	των	ψυχών	νικών
Αιτιατική	τις	ψυχές	νίκες
Κλητική	-	ψυχές	νίκες

Τα προπαροξύτονα σε -η,
όπως η ζάχαρη, δεν
έχουν καθόλου γενική
πληθυντικού.
~~των ζαχαρών~~

ζωή
αυλή
αλλαγή
βροχή
αρχή
φωνή
βροντή
γραμμή
γραφή
τιμή
μηχανή
κλωστή
μουσική
γιορτή
φυλακή
υπομονή
εκλογή
εποχή
επιγραφή
διακοπή
φυλακή...

δίκη
πλάτη
φήμη
αγάπη
ζέστη
ανάγκη
πλώρη
βρύση
λάσπη
μύτη
τσέπη
τέχνη
χάρη
θήκη
βιβλιοθήκη
γνώμη
άκρη
βλάβη
δάφνη
επιστήμη
αγέλη...

Θηλυκά σε -η αρχαιοκλίτα

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	η	πόλη	είδηση
Γενική	της	πόλης	είδησης
Αιτιατική	την	πόλη	είδηση
Κλητική	-	πόλη	είδηση
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι	πόλεις	ειδήσεις
Γενική	των	πόλεων	ειδήσεων
Αιτιατική	τις	πόλεις	ειδήσεις
Κλητική	-	πόλεις	ειδήσεις

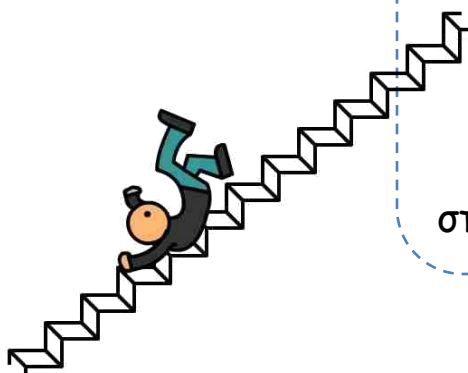

τάξη	ένεση
ψύξη	όρεξη
λύση	εξήγηση
λέξη	αίτηση
πίστη	ένωση
πράξη	κίνηση
θέση	υπόθεση
χρήση	κυβέρνηση
φάση	απόφαση
στάση	παράσταση
φράση	ειδοποίηση
δόση	παράδοση
λήξη	κατάληξη
φύση	γέννηση
σκέψη	επίσκεψη
δύση	κατάδυση
γνώση	ανάγνωση
κλήση	δύναμη
σχέση	εξήγηση
έλξη	αφαίρεση
στέψη...	έκπληξη...

Θηλυκά σε -ος αρχαιοκλιτα

Ενικός αριθμός		
Ονομαστική	η	είσοδος
Γενική	της	εισόδου
Αιτιατική	την	είσοδο
Κλητική	-	(είσοδε)
Πληθυντικός αριθμός		
Ονομαστική	οι	είσοδοι
Γενική	των	εισόδων
Αιτιατική	τις	εισόδους
Κλητική	-	(είσοδοι)

άμμος
 ψήφος
 έξοδος
 άβυσσος
 έρημος
 επέτειος
 άσφαλτος
 μέθοδος
 υφήλιος
 πρόοδος
 διάλεκτος
 λεωφόρος
 άνοδος
 κάθοδος
 πανσέληνος
 παράγραφος
 στρουθοκάμηλος...

Θηλυκά σε -ω

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	η	Μάρω	ηχώ
Γενική	της	Μάρως	ηχώς
Αιτιατική	την	Μάρω	ηχώ
Κλητική	-	Μάρω	ηχώ

*Τα ουσιαστικά αυτά **δε** σχηματίζουν πληθυντικό.

- φειδώ, πειθώ, αιδώ
- Όλα τα κύρια Θηλυκά σε -ω: Κλειώ, Μυρτώ, Σαπφώ, Λενιώ, Αργυρώ, Καλυψώ, Ηρώ, Ερατώ, Βαγγελιώ, Φρόσω, Δέσπω, Μέλπω, Σμάρω, Χάιδω...

ΑΝΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ ΘΗΛΥΚΑ

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	η	αλεπού	μαμά
Γενική	της	αλεπούς	μαμάς
Αιτιατική	την	αλεπού	τη μαμά
Κλητική	-	αλεπού	μαμά
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι	αλεπούδες	μαμάδες
Γενική	των	αλεπούδων	μαμάδων
Αιτιατική	τις	αλεπούδες	μαμάδες
Κλητική	-	αλεπούδες	μαμάδες

- γλωσσού, φωνακλού, πολυλογού, μπουμπού, υπναρού, μαϊμού, μπουρού...
- γιαγιά, νταντά, κυρά...

Θηλυκά κοινού γένους

Αυτά τα Θηλυκά μοιράζονται με τα αρσενικά το ίδιο γένος.

π.χ.

ο γιατρός

η γιατρός

η δικηγόρος, η ηθοποιός, η βουλευτής, η δημότης, η μάρτυρας, η ταμίας,
η συγγραφέας, η διερμηνέας, η συγγενής, η ευγενής, η ασθενής...

Κλίνονται όπως τα αντίστοιχα αρσενικά.

ΚΛΙΣΗ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

Ουδέτερα σε -ι

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	το	παιδί	λουλούδι
Γενική	του	παιδιού	λουλουδιού
Αιτιατική	το	παιδί	λουλούδι
Κλητική	-	παιδί	λουλούδι
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	τα	παιδιά	λουλούδια
Γενική	των	παιδιών	λουλουδιών
Αιτιατική	τα	παιδιά	λουλούδια
Κλητική	-	παιδιά	λουλούδια

αλλά:

το βράδυ ⇒ τα βράδια

το δίχτυ ⇒ τα δίχτυα

το δάκρυ ⇒ τα δάκρυα
των δακρύων

το στάχυ ⇒ τα στάχια

το δόρυ, το οξύ

αυτί
φιλί
αρνί
νησί
κλειδί
κερί
ψωμί
κουτί
κουπί
τυρί
παπί
καρφί
σκυλί
γυαλί
σκαμνί
πρωί
σφυρί
σκοινί...

αγόρι
χιόνι
αηδόνι
κεράσι
κορίτσι
κουβάρι
παιχνίδι
ψαλίδι
παλάτι
σπίτι
μανιτάρι
φρύδι
τραγούδι
μπαλκόνι
σαπούνι
καλοκαίρι
αγκίστρι
δαχτυλίδι...

Ουδέτερα σε -ο

Ενικός αριθμός					
Ονομαστική	το	βουνό	δέντρο	σύννεφο	θέατρο
Γενική	του	βουνού	δέντρου	σύννεφου	θεάτρου
Αιτιατική	το	βουνό	δέντρο	σύννεφο	θέατρο
Κλητική	-	βουνό	δέντρο	σύννεφο	θέατρο
Πληθυντικός αριθμός					
Ονομαστική	τα	βουνά	δέντρα	σύννεφα	θέατρα
Γενική	των	βουνών	δέντρων	σύννεφων	θεάτρων
Αιτιατική	τα	βουνά	δέντρα	σύννεφα	θέατρα
Κλητική	-	βουνά	δέντρα	σύννεφα	θέατρα

νερό	ζώο	σίδερο	άλογο
χωριό	μήλο	ψίχουλο	έπιπλο
ποσό	ξύλο	κάρβουνο	δωμάτιο
μωρό	όπλο	μάγουλο	κύπελλο
φυτό	θρανίο	σέλινο	μέτωπο
γλυκό	φρούτο	κέρατο	εισιτήριο
φαγητό	σχολείο	μπρόκολο	τηλέφωνο
φτερό	ρούχο	βερίκοκο	έγγραφο
κρυφτό	πλοίο	μανάβικο	αυτοκίνητο
κινητό	θηρίο	χρυσόψαρο	μετάλλιο
μυαλό	παπούτσι	κάστανο	όνειρο
παγωτό	δέντρο	νούφαρο	πρόσωπο
φορτηγό	βιβλίο	τριαντάφυλλο	όργανο
γλυπτό	άστρο	κοτόπουλο	πανεπιστήμιο
ακουστικό	φύλλο	έλκηθρο	κείμενο
φυλαχτό	πεύκο	κηροπήγιο	άτομο
κυνηγητό	φαρμακείο	βότσαλο	έντομο
ερπετό...	γέλιο...	κούτσουρο...	δικαστήριο...

** Επίσημο ύφος

προβάτου

Άκουσα βέλασμα προβάτου.

αμυγδάλου

Έφαγα σοκολάτα αμυγδάλου.

γονάτου

Έκανα ακτινογραφία γονάτου.

δαχτύλου

Η Αστυνομία ζητά αποτύπωμα δαχτύλου.

ποδηλάτου

Αγόρασα εξοπλισμό ποδηλάτου.

βουτύρου

Λατρεύω τα μπισκότα βουτύρου.

ακοντίου

Η ρίψη ακοντίου ήταν δημοφιλής στην αρχαία Ελλάδα.

φαρμάκου

Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκου προστατεύει την υγεία μας.

διαστημοπλοίου

Πραγματοποιήθηκε εκτόξευση διαστημοπλοίου.

Ανεπίσημο ύφος

πρόβατου

Το κρέας του πρόβατου μυρίζει λίγο.

αμύγδαλου

Ο φλοιός του αμύγδαλου είναι μαλακός.

γόνατου

Το τζιν τρύπησε στο ύψος του γόνατου.

δάχτυλου

Μου μελάνιασε το νύχι του μεγάλου δάχτυλου.

ποδήλατου

Η κόρνα του ποδήλατου προειδοποίησε τους αφηρημένους διαβάτες.

βούτυρου

Έξυσα την επιφάνεια του βούτυρου.

ακόντιου

Οι πρωτόγονοι κυνηγοί άλειφαν την άκρη του ακόντιου με δηλητήριο.

φάρμακου

Στο παιδί δεν άρεσε η γεύση του φάρμακου.

διαστημόπλοιου

Τα φώτα του διαστημόπλοιου είναι εκτυφλωτικά.

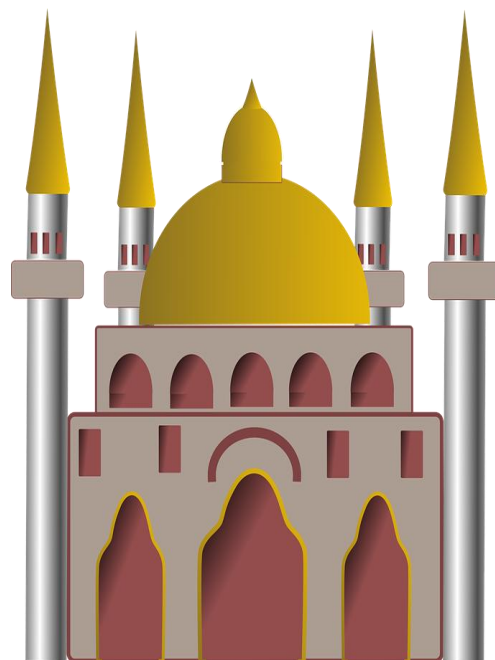
Ουδέτερα σε -ος

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	το	λάθος	έδαφος
Γενική	του	λάθους	εδάφους
Αιτιατική	το	λάθος	έδαφος
Κλητική	-	λάθος	έδαφος
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	τα	λάθη	εδάφη
Γενική	των	λαθών	εδαφών
Αιτιατική	τα	λάθη	εδάφη
Κλητική	-	λάθη	εδάφη

βέλος
 δάσος
 βάρος
 κράτος
 άγχος
 βρέφος
 ξίφος
 σκάφος
 στήθος
 χρέος
 νέφος
 κτήνος
 κέρδος
 ράμφος
 πλάτος
 σκεύος

μέγεθος
 πέλαγος
 έλεος
 κέλυφος
 έρεβος
 στέλεχος
 όφελος
 όνειδος
 τέμενος...

θάρρος, είδος, σθένος, γένος, πάθος,
 τέλος, κήτος, μήκος, ύψος, πλήθος, έτος,
 λίπος, άλσος, μέρος, βάθος, πάχος, έλος...

* χείλος(χειλέων), άνθος(ανθέων), όρος(ορέων)

ΑΝΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ

Ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε -μα

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	το	χρώμα	μάθημα
Γενική	του	χρώματος	μαθήματος
Αιτιατική	το	χρώμα	μάθημα
Κλητική	-	χρώμα	μάθημα
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	τα	χρώματα	μαθήματα
Γενική	των	χρωμάτων	μαθημάτων
Αιτιατική	τα	χρώματα	μαθήματα
Κλητική	-	χρώματα	μαθήματα

αίμα
σώμα
βήμα
δέμα
δέρμα
χώμα
κύμα
ψέμα
κλάμα
χρήμα
πράγμα
σύρμα
γράμμα
θαύμα
θύμα
σχήμα
στόμα
βλέμμα
στέμμα...

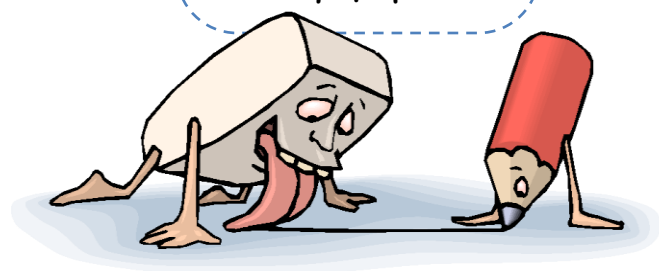
άρωμα
άγαλμα
ύφασμα
άνοιγμα
όνομα
ζήτημα
ποίημα
μήνυμα
διάλειμμα
πρόβλημα
σημείωμα
στοίχημα
κέρασμα
διάστημα
μηχάνημα
άθροισμα
νόμισμα
κήρυγμα
ψιχάλισμα...

Ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε -ιμο

Ενικός αριθμός		
Ονομαστική	το	τρέξιμο
Γενική	του	τρέξιματος
Αιτιατική	το	τρέξιμο
Κλητική	-	τρέξιμο
Πληθυντικός αριθμός		
Ονομαστική	τα	τρέξιματα
Γενική	των	τρέξιμάτων
Αιτιατική	τα	τρέξιματα
Κλητική	-	τρέξιματα

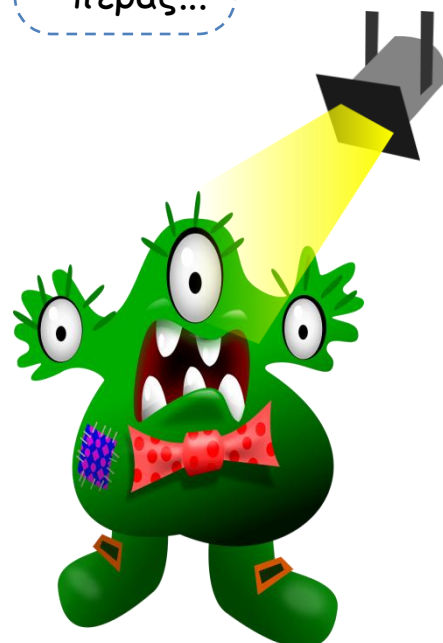
δέσιμο
χάσιμο
γράψιμο
σφίξιμο
κλείσιμο
βάψιμο
σκύψιμο
πλύσιμο
λούσιμο
γλείψιμο
σβήσιμο...

Ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε -ως, -ας

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	το	φως	κρέας
Γενική	του	φωτός	κρέατος
Αιτιατική	το	φως	κρέας
Κλητική	-	φως	κρέας
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	τα	φώτα	κρέατα
Γενική	των	φώτων	κρεάτων
Αιτιατική	τα	φώτα	κρέατα
Κλητική	-	φώτα	κρέατα

τέρας
γήρας
δέρας
πέρας...

καθεστώς → καθεστώςτος
γεγονός → γεγονότος

Ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε -ν

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	το	ον	φωνήεν
Γενική	του	όντος	φωνήεντος
Αιτιατική	το	ον	φωνήεν
Κλητική	-	ον	φωνήεν
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	τα	όντα	φωνήεντα
Γενική	των	όντων	φωνηέντων
Αιτιατική	τα	όντα	φωνήεντα
Κλητική	-	όντα	φωνήεντα

μέλλον
καθήκον
περιβάλλον
συμφέρον
ενδιαφέρον...

παρόν
προϊόν
προσόν
παρελθόν
συμβάν
ανακοινωθέν
παν → παντός
μηδέν → μηδενός

* Το μηδέν δε σχηματίζει πληθυντικό.

Δανείζεται τον πληθυντικό: τα μηδενικά
των μηδενικών
τα μηδενικά
- μηδενικά

Ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε -υ

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	το	οξύ	δόρυ	
Γενική	του	οξέος	δόρατος	
Αιτιατική	το	οξύ	δόρυ	
Κλητική	-	οξύ	δόρυ	
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	τα	οξέα	δόρατα	
Γενική	των	οξέων	δοράτων	
Αιτιατική	τα	οξέα	δόρατα	
Κλητική	-	όξεα	δόρατα	

Ιδιόκλιτα ανισοσύλλαβα ουδέτερα

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	το	πυρ	* ήπαρ	γάλα
Γενική	του	πυρός	ήπατος	γάλατος/γάλακτος
Αιτιατική	το	πυρ	ήπαρ	γάλα
Κλητική	-	πυρ	ήπαρ	γάλα
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	τα	πυρά	ήπατα	γάλατα
Γενική	των	πυρών	(ηπάτων)	γαλάτων
Αιτιατική	τα	πυρά	ήπατα	γάλατα
Κλητική	-	(πυρά)	(ήπατα)	γάλατα

*ήπαρ (=συκώτι)

Μου κόπηκαν τα ήπατα.

ΑΚΛΙΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Λέξεις που προέρχονται από άλλες γλώσσες και...

δεν αλλάζουν ποτέ!

ο ντετέκτιβ, ο σκιέρ, ο μποξέρ, η μασκότ, η πλαζ,
η μπεσαμέλ, η σπεσιαλιτέ, ο/η σταρ, το φερμουάρ,
το ρεκόρ, το χάμπουργκερ, το καλοριφέρ, το σπορ,
το ασανσέρ, το μετρό, το μαγιό, το στιλό, το παλτό,
το μπιμπερό, το μανό, το ταξί, το τρόλεϊ, το κολιέ,
το κραγιόν, το καλσόν, το κολάν, το γκολ, το μπολ,
το στιλ, το οτοστόπ, το μπρελόκ, το τρακ, το ρουζ,
το κολάζ, το σακ βουαγιάζ, το ραντεβού, το τραμ...

το ταξί → **τα ταξί**
το μαγιό → **τα μαγιό**
τα στιλό → **τα στιλό**

Ταξιαά!
Ταξιαααααά!
...Μα, γιατί δε
σταματούν;

ΔΙΠΛΟΚΛΙΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Αυτά τα ουσιαστικά αλλάζουν γένος στον πληθυντικό:

ο αδερφός → οι αδερφοί + τα αδέρφια
ο βράχος → οι βράχοι + τα βράχια
ο καπνός → οι καπνοί + τα καπνά
ο λαιμός → οι λαιμοί + τα λαιμά
ο λόγος → οι λόγοι + τα λόγια
ο πλούτος → τα πλούτη
ο χρόνος → οι χρόνοι + τα χρόνια
η νιότη → τα νιάτα ...

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Έχω στον νου μου:

Αρσενικά

Τα αρσενικά ουσιαστικά στην αιτιατική ενικού έχουν πάντα άρθρο: τον. Έτσι ξεχωρίζουν από τα ουδέτερα.

π.χ. τον κήπο, τον δάσκαλο, τον Γιάννη

Θηλυκά

Τα θηλυκά ουσιαστικά στην αιτιατική ενικού έχουν άρθρο: την, όταν η επόμενη λέξη ξεκινά από:

φωνήεν κ, π, τ μπ, ντ, γκ ξ, ψ

π.χ. την αγάπη, την Πόπη, την Ιζαμαρία, την μπανάνα, την ξηρότητα...

αλλά: τη γυμναστική, τη δασκάλα, τη ζάχαρη, τη φοβία...

Ουδέτερα

Τα ουδέτερα ουσιαστικά θέλουν -ι στο τέλος (όπως το σαλιγκάρι), **αλλά:** το βράδυ, το δάκρυ, το δίχτυ, το στάχυ, το δόρυ, το οξύ.

και: Όποια λέξη παράγεται από το βράδυ γράφεται με -ι- (γιώτα).

π.χ. τα βράδι*α*, η βραδι*ά*, βραδι*ν*ός, -ή, -ό, βραδι*ά*τικά, βραδι*ά*ζει

Πηγές:

Γραμματική Ε' και Στ' Δημοτικού (e-book)

Νεοελληνική Γραμματική Μ. Τριανταφυλλίδη

** Χρησιμοποιήθηκαν για παιδαγωγικούς και μόνο σκοπούς εικόνες από το διαδίκτυο.*

